

Centrum sociálnych služieb ANIMA
Jefremovská 634, 031 04 Liptovský Mikuláš
v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja
IČO: 00647799, zastúpené riaditeľom Ing. Petrom Hut'anom

č.tel.: +421 445533327, +421 915834308

e-mail: ddlm@vuczilina.sk

Váž. pani

Vaša značka:

Naša značka: CSS-02251/2024

V Lipt. Mikuláši 31.07.2024

Vec: Vybavenie petície

Dňa 18.07.2024 bola doručená riaditeľovi Centra sociálnych služieb ANIMA (ďalej len „zariadenie“), Petícia za zlepšenie pracovných podmienok pre opatrovatel'ky a opatrovatel'ov CSS ANIMA, Jefremovská 634, 031 01 Liptovský Mikuláš (ďalej len „petícia“). Predmetnú petíciu podpísalo 29 zamestnancov zdravotníckeho úseku pracoviska ZpS, DSS a SŽ, Jefremovská 634, L. Mikuláš, pričom ako osoba určená na zastupovanie je uvedená p. Anna Holigová, Jesenského 227/17, 031 01 Liptovský Mikuláš.

V zmysle § 5 ods. 5 Zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov, si Vám dovoľujeme oznámiť výsledok prešetrenia a vybavenia petície.

Petícia obsahuje 11 bodov v ktorých sa podpísaní zamestnanci domáhajú zlepšenia pracovných podmienok, ako aj rôznych mzdových, finančných aj nefinančných, kvalifikačných, osobných a služobných benefitov. Prakticky všetky tieto požiadavky siahajú nad rámec platnej legislatívy a technických noriem, ako aj mimo kompetencií či možností objektívneho posúdenia prevádzky zariadenia podpísanými zamestnancami. Z týchto dôvodov na body č. 1. až č. 10. petície nie je právny nárok, sú teda zamestnancami nenárokovateľné, alebo sú nevykonateľné vzhľadom na účel, technické a prevádzkové podmienky zariadenia (jednotlivo sú body popísané nižšie v texte). Všetky tieto skutočnosti boli zamestnancom už niekoľkokrát objasňované a vysvetľované najmä počas prevádzkových schôdzí zdravotníckeho úseku pracoviska, ako aj pri osobných pohovoroch zamestnancov s vedením zariadenia (predovšetkým s vedúcou zdravotníckeho úseku, s riaditeľom, personalistkou, ekonómkou a právnym poradcom zariadenia).

V súvislosti s požiadavkou podľa bodu č. 11 už bola oslovená odborne spôsobilá osoba z pracovnej zdravotnej služby s tým, aby v dohľadnej dobe vykonala hodnotenie pracovných záťaží tak, ako to požadujú podpísaní zamestnanci v petícii.

K jednotlivým bodom petície:

Ad 1.: Zamestnanci zariadenia sú odmeňovaní podľa Zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Opatrovateľky a opatrovatelia sú zaradení podľa katalógu pracovných činností v platovej triede 2 s najvyšším možným platovým stupňom 14, pričom sa dĺžka praxe nezohľadňuje. Tento variant bol zvolený jednoznačne v prospech zamestnancov, o. i. aj so zreteľom na možnosť získania mladších vekových ročníkov. Osobné hodnotenie zamestnancov je založené na ich pracovnom výkone a celkovom prístupe k dohodnutým pracovným činnostiam, pričom je aj limitované celkovým balíkom finančných prostriedkov určeným na toto hodnotenie.

Výška stupňa dosiahnutého vzdelania, okrem požadovaného stredného, nie je v tomto prípade určujúca ani podstatná, nakoľko všetky opatrovatel'ky museli absolvovať odborný akreditovaný kurz s presne špecifikovanými kritériami, prípadne majú zodpovedajúce zdravotnícke vzdelanie.

Ad 2.: Špecializované zariadenie je jedným z druhov sociálnych služieb poskytovaných pobytovou formou zariadením v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Ani tento zákon, ani žiadna iná legislatívna norma alebo právny predpis nestanovujú nijaký osobitný príplatok za prácu v špecializovanom zariadení.

Ad 3.: Taktiež žiadna legislatívna norma alebo právny predpis nestanovujú a tým ani neumožňujú vyplácať, nijaký osobitný príplatok za prácu s klientmi s akýmkoľvek zdravotným znevýhodnením, ani s uvedenými ochoreniami alebo s vyššou hmotnosťou (zariadenie je debariérizované, vlastní transportné prostriedky s dostatočnou nosnosťou a opatrovatelky boli a neustále sú teoreticky aj prakticky školené v oblasti bezpečnej manipulácie s bremenami).

Ad 4.: Početný stav opatrovateliek je daný normatívmi uvedenými v Zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, ktoré zariadenie spĺňa. Tieto stanovujú ich minimálny počet podľa druhu služby a počtu klientov, pritom však nie celkom jednoznačne – napr. pri popise odborných zamestnancov (medzi ktorých zaraďuje aj opatrovatelky) vymenúva jednotlivé profesie, ale s výrazom, že sa jedná „najmä“ o tieto profesie (ten používa aj pri popise odborných činností). Ďalším limitujúcim faktorom je aj reálna situácia na trhu práce. Problematické je získanie skutočne kvalifikovanej, odbornej a schopnej opatrovatelky, v dôsledku čoho niektoré nové odchádzajú čoskoro po nástupe, čím vzniká pomerne veľká fluktuácia na týchto pracovných pozíciách, s potrebou neustáleho náboru, zaškolenia, úprav pracovných podmienok (pracovná doba, zmennosť, doprava, čerpanie a preplácanie dovolení, starostlivosť o deti a pod.), ako aj administratívy.

Zníženie počtu klientov je vzhľadom na enormný počet žiadostí o umiestnenie (cca 130) neaktuálne a znamenalo by aj zníženie počtu zamestnancov o zodpovedajúci podiel.

Ad 5.: Ani v tomto prípade neexistuje žiadna právna alebo technická norma, ktorá by stanovovala počet zdvíhacích, transportných a manipulačných prostriedkov, ani ich parametre. Ich počet a druh je závislý výlučne na potrebách klientov súvisiacich so zdravotným stavom. Dôležitým je aj ich morálne a fyzické opotrebenie a momentálny technický stav, hlavne potreba revízií a opráv, ktoré sú často spôsobené neodbornou alebo nedbalou manipuláciou. V súčasnej dobe je na pracovisku ZpS, DSS a SŽ, Jefremovská 634, L. Mikuláš, k dispozícii 10 ks elektrických zdvihákov (so sieťou na kúpanie ležiacich klientov), 2 ks elektrických kúpacích stoličiek a 4 ks hydraulických kúpacích stoličiek. To predstavuje pre 4 poschodia pracoviska priemerne 4 ks manipulačnej techniky na jednom poschodí, ich rozmiestnenie je podmienené potrebami klientov. Okrem toho je v budove, kde sú prevažne sústredení imobilní a čiastočne mobilní klienti, 7 izieb vybavených koľajnicami pre stropné transportné systémy (z toho v 2-och izbách siahajú až do kúpeľní). Zariadenie vlastní 3 prenosné elektrické zdvíhacie jednotky k týmto systémom, prevádzané na vozíkoch.

Uvedená manipulačná technika zodpovedá príslušným technickým normám, podlieha pravidelným revíziám a jej obsluha bola odborne zaškolená. Zariadenie sa ju snaží čo najčastejšie modernizovať a vyraduje zastaralé a opotrebované kusy. Inovácia závisí aj od momentálnej ponuky na trhu v súvislosti s verejným obstarávaním a tiež od finančných možností zariadenia umožňujúcich ich nákup (často bola táto technika zabezpečená prostredníctvom rôznych výziev a projektov, ako aj prostredníctvom zdravotných poisťovní).

Aktuálny počet a skladba uvedenej techniky, vzhľadom na potreby klientov a rozsah využívania personálom, sa javia ako dostatočné a optimálne.

Ad 6.: Vyplácanie odmien je motivačným nástrojom zamestnávateľa. V zmysle platných pracovných právnych predpisov na odmenu nie je právny nárok a poskytuje sa za prácu vykonanú zamestnancom nad rozsah jeho bežných aktivít podľa náplne práce. Výšku odmeny posudzujú priami nadriadení zamestnancov jednotlivých úsekov. Rovnaká výška odmien by strácala svoju motivačnú funkciu a boli by takto preferovaní podpriemerní pracovníci.

Porovnávanie odmien medzi rôznymi pracoviskami a úsekmi je kontraproduktívne, pretože každý úsek má v danom časovom období rôzne špecifické úlohy a ciele, ktoré plní na základe svojich možností. Preto sa finančné objemy určené na odmeny môžu na jednotlivých úsekoch líšiť.

Podľa mesačných rozpisov služieb zamestnancov pracoviska, spracovaných vedúcou zdravotníckeho úseku, je možné si overiť, že je v nich prihladané, aby počet odpracovaných hodín počas sviatkov a víkendov bol pre všetkých zamestnancov približne rovnaký počas celého kalendárneho roku. Pritom musí byť zabezpečená nepretržitá prevádzka a zvládnuté väčšie výpadky zamestnancov (PN z dôvodu infekčných ochorení, dovolenkové obdobia a pod.).

Ad 7.: Vyššie uvedené rozpisy služieb zabezpečujú aj túto požiadavku zamestnancov pracoviska s tým, že aj v tomto prípade je z prevádzkových dôvodov nutné zvládnuť možné uvedené výpadky (dočasné organizačné prekážky), kedy je nevyhnutné využitie celodenných zmien. Tiež je možné si overiť, že každý zamestnanec má v mesiaci zabezpečené aj popoludňajšie zmeny.

Ad 8.: Odpočinok zamestnanca po nočnej zmene je vždy zabezpečený v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce. To je možné tiež zdokladovať predmetnými rozpismi služieb. Zamestnancovi je vždy poskytnutý odpočinok v rozsahu 12 hodín po tejto službe, vylúčiť opätovnú nočnú službu po už odpracovanej službe však nie je celkom možné.

Ad 9.: Hodnotenie pracovnej vyťaženia zamestnancov iných úsekov prináleží ich priamym nadriadeným a riaditeľovi zariadenia. V petícii uvedení zamestnanci majú okrem tu požadovaných aktivít svoje vlastné pracovné úlohy, ktoré ich vyťažujú v maximálnej možnej miere a neraz majú aj prioritu. Inštruktori sociálnej rehabilitácie príliš často supľujú sprievody do zdravotníckych zariadení a sociálni pracovníci sú zavalení administratívnou prácou, požiadavkami a potrebami klientov, rôznym prešetrovaním, stykom s príbuznými, tvorbou individuálnych plánov, sledovaním metodických postupov, noviel zákonov, prípravou aktivít a pod. Nedochoádza tu ale k žiadnemu porušovaniu platnej legislatívy.

Tento stav isto nie je optimálny. Vyžadoval by systémové riešenia, ktoré manažment zariadenia a zriaďovateľ dokážu iba nevýrazne ovplyvniť formou pripomienok, ktoré môžu, ale aj nemusia byť vzaté do úvahy. Riešením by asi bolo, aby sa zamestnanci so svojimi, aj vyššie uvedenými požiadavkami, obrátili na svoju stavovskú organizáciu – Komoru opatrovateliek SR.

Ad 10.: Tejto požiadavke je už vyhovené s tým, že zmena personálu na jednotlivých poschodiach bude realizovaná od 01.09.2024, vždy po 3-och mesiacoch. Takáto frekvencia bola zvolená v záujme klientov, ktorí vyjadrovali obavy z neustále sa meniaceho personálu. Klienti sú v seniorskom veku konzervatívnejší a každú zmenu prijímajú postupne a v dlhšom časovom odstupe. Keď sa systém striedania „zabehne“, klienti si naň privyknú a upokoja sa.

Ad 11.: Táto požiadavka je v riešení, nakoľko už bola oslovená odborne spôsobilá osoba z pracovnej zdravotnej služby s tým, aby v dohľadnej dobe vykonala hodnotenie pracovných záťaží zamestnancov. Ak to vyplynie z týchto hodnotení, v súlade so Zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov, potom na návrh zamestnávateľa príslušný orgán verejného zdravotníctva rozhodne o zaradení niektorých rizikových prác do tretej alebo štvrtej kategórie. Pritom je zdravotný dohľad pre zamestnancov zariadenia neustále vykonávaný zmluvnou Pracovnou zdravotnou službou v zmysle cit. zákona.

Zariadenie v súčasnosti dojednáva s odborne spôsobilou osobou podmienky realizácie hodnotení – miesto a čas, distribúciu dotazníkov zamestnancom, komerčné otázky a pod. Akonáhle k dohode dôjde, vzhľadom na dovolenkové obdobie, budú tieto hodnotenia bezodkladne vykonané a spracované.

Záver:

Napriek tomu, že všetky vyššie uvedené požiadavky zamestnancov zdravotného úseku pracoviska ZpS, DSS a SŽ, Jefremovská 634, L. Mikuláš, im boli už niekoľkokrát objasňované a vysvetľované, vedenie zariadenia opätovne zvolá v mesiaci 08/2024 prevádzkovú schôdzu úseku, za účasti riaditeľa, vedúcej úseku, personalistky, právneho poradcu a ekonómky. Na tejto schôdzi sa prerokuje dopodrobna každý bod petície a bude zamestnancom znovu ozrejmovaný so zreteľom na súčasnú platnú legislatívu a reálne možnosti zariadenia.

Na základe vyššie uvedených skutočností možno považovať petíciu za vybavenú, pričom nebol zistený nijaký rozpor s právnymi predpismi.

Ing. Peter Hut'an
riaditeľ CSS ANIMA